

Erikssoninkulma asemakaavan muutos

Kaava nro 564, luonnosvaiheen kaavaselostus

Valkeakosken kaupunki
Teollisuustie 12
37600 Valkeakoski
15.12.2025
VLK/1638/10.02.01/2025

1	<i>Perus- ja tunnistetiedot</i>	3
1.1	Tunnistetiedot	3
1.2	Kaava-alueen sijainti	3
1.3	Kaavan nimi ja tarkoitus	3
1.4	Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	3
2	<i>Tiivistelmä</i>	4
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	4
2.2	Asemakaava	4
2.3	Asemakaavan toteuttaminen	5
3	<i>Lähtökohdat</i>	5
3.1	Selvitys suunnittelualueen oloista	5
3.1.1	Alueen yleiskuvaus	5
3.1.2	Luonnonympäristö	6
3.1.3	Maaperä	6
3.1.4	Rakennettu ympäristö	7
3.1.5	Arkeologia	7
3.1.6	Maanomistus	8
3.2	Suunnittelutilanne	8
3.2.1	Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	8
3.2.2	Muut suunnitelmat ja päätökset	8
4	<i>Asemakaavan suunnittelun vaiheet</i>	8
4.1	Asemakaavan suunnittelun tarve	8
4.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	9
4.3	Osallistuminen ja yhteistyö	9
4.4	Asemakaavan tavoitteet	9
4.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	9
4.4.2	Prosessin aikana syntyneet tavoitteet ja tavoitteiden tarkentuminen	9
4.5	Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	10
5	<i>Asemakaavan kuvaus</i>	10
5.1	Kaavan rakenne	10

5.1.1	Mitoitus	11
5.2	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteuttaminen	11
5.3	Aluevaraukset	11
5.4	Kaavan vaikutukset	12
5.4.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	12
5.4.2	Yhdyskuntarakenne	12
5.4.3	Maisema- ja taajamakuva	12
5.4.4	Luonto-olosuhteet	13
5.4.5	Liikenne	15
5.4.6	Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö	15
5.4.7	Ilmasto	15
5.5	Ympäristön häiriötekijät	15
5.6	Kaavamerkinnot ja -määräykset	16
5.7	Nimistö	16
6	Asemakaavan toteutus	16
6.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	16
6.2	Toteuttaminen ja ajoitus	16
6.3	Toteutuksen seuranta	16

Kansikuva: Kaavamuutosalueen likimääräinen sijainti ortokuvalla.

1 Perus- ja tunnistetiedot

1.1 Tunnistetiedot

Asemakaavan muutos koskee 1. kaupunginosan katualuetta, korttelin 224 tontteja 3 ja 20 sekä autopaikkojen korttelialuetta. Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 3,7 hehtaaria ja koostuu kiinteistöistä 908-1-224-3, 908-1-224-20, 908-1-224-19 sekä 908-1-9901-0.

Asemakaavamuutoksen laatii Valkeakosken kaupungin maankäyttöpalveluiden kaavoitusyksikkö yhteistyössä teknisen toimen kanssa.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Kaavamuutosalue sijaitsee Valkeakosken ydinkeskustan pohjoispuolella ja aluetta sivuaa Niementie ja Lempääläntie. Suunnittelualue rajautuu eteläosastaan Tehtaan kenttään ja kaakkoisosastaan Erikssoninpuistoon. Kaavaluonnosvaiheen valmistelun aikaan muutosalue on UPM Kymmene Oy:n omistamaa rakentumatonta maata, jolla sijaitsee pinnoitettua pysäköintialuetta sekä tieyhteys Tehtaan kentälle.

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Erikssoninkulma asemakaavan muutos, kaavanumero 564.

Kaavan tavoitteena on osoittaa asemakaavalla alueelle liikerakennusten korttelialuetta, autopaikkojen korttelialuetta, suojaviheraluetta sekä katualuetta. Autopaikkojen korttelialue palvelee mm. Tehtaan kentän tapahtumien aikaista pysäköintitarvetta. Erikssoninpuistoon ja Lempääläntiehen rajautuvalla alueella sijaitseva patsas sijoittuu lähivirkistysalueelle.

1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

Liiteasiakirjoja ovat:

- Asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Pienennös ehdotusvaiheen asemakaavakartasta ja -määräyksistä
- Asemakaavan seurantalomake
- Metsä-Tietola arkeologinen inventointi, 2009, Mikroliitti Oy

2 Tiivistelmä

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 27.10.2025 päättänyt asettaa kaavam muutoksen vireille. Kaavam uutosalue on siirtymässä Valkeakosken kaupungin omistukseen tammikuussa 2026. Alueen kaavoitus on käynnistynyt kaavoituksen toimesta UPM Oy:n hyväksynnällä. Alueen tulevaa maankäyttöä ohjaavassa Keskustan osayleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu uutta tai olennaisesti muuttuvaa keskustatoimintojen aluetta sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta.

Asemakaavaprosessi on kuvattuna osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS). Asemakaavan hyväksymisestä päättää Valkeakosken kaupunginhallitus.

Alla on esitetty asemakaavam uutoksen vaiheet (täydennetään prosessin kuluessa):

Käsittelyvaihe	Päivämäärä
Vireilletulo ja OAS, KH	27.10.2025
OAS nähtävillä	6.11.-21.11.2025
Luonnos, KH	22.12.2025
Luonnos nähtävillä	_. _-._.2026
Ehdotus, KH	_._.2026
Ehdotus, nähtävillä	_._. -_._.2026
Hyväksyminen, KH	_._.2026
Lainvoimaisuus	_._.2026

2.2 Asemakaava

Asemakaava-alue on rakentumaton, jolla sijaitsee pinnoitettua pysäköintialuetta. Alueen luonnonympäristön tilanne on selostettu kohdassa 3.1.2. Asemakaavan muutoksella alueelle osoitetaan liikerakennusten korttelialuetta, autopaikkojen korttelialuetta, suojaviheraluetta, lähivirkistysaluetta sekä katualuetta. Autopaikkojen korttelialue palvelee mm. Tehtaan kentän tapahtumien aikaista pysäköintitarvetta.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan toteuttaminen on mahdollista aloittaa kaavan saatua lainvoiman.
Toteuttamista ja sen laatua seurataan rakentamisen aikana.

3 Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavoitettava alue sijaitsee Valkeakosken pohjoispuolella keskustaajamassa. Muutosaluetta sivuaa kaupungin sisääntuloväylänä toimiva Niementie ja Lempääläntie. Suunnittelualue rajautuu eteläosastaan Tehtaan jalkapallokenttään ja kaakkoisosastaan Erikssoninpuistoon. Lounais-länsisuunnalla on UPM:n tehdasrakennuksia sekä tehdasta palveleva pistoraide. Niementien ja Lempääläntien varrella, suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsee asuinkerrostaloja, palvelutalo ja tehtaan toimihenkilöille aikanaan rakennetut paritalot.

Kuva 1. Näkymä Niementien varrelta autopaikkojen korttelialueen suuntaan. GoogleMaps 8.12.2026

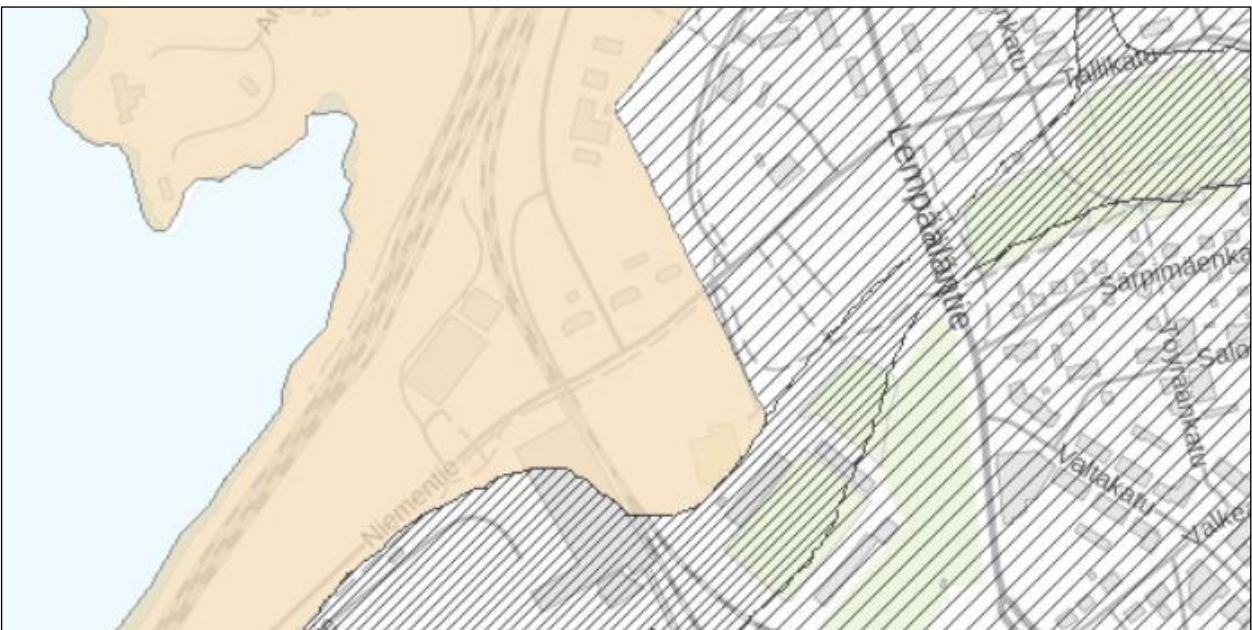

Kuva 2. Näkymä Niementien ja Lempääläntien risteyksestä liikerakennusten korttelialueen suuntaan.
GoogleMaps 8.12.2026

3.1.2 Luonnonympäristö

Kaavamuutosalueelta on purettu oppilaitos, josta on vielä jäljellä pinnoitetut kulkuväylät sekä pysäköintialueet. Niementien ja Lempääläntien risteysalueella sijaitsee Kuokkamies-veistos, jolle kiinteistön 908-1-224-3 maanomistaja (UPM Kymmene Oy) etsii korvaavan sijainnin. Alueelle johtaa Erikssoninpuiston suunnasta jalankulun ja pyöräilyn valaistu reitti. Niementien varren päällystämättömän pysäköintialueen eteläpuolella ja puretun koulun tontin puusto muodostuu sekä lehti- että havupuista.

3.1.3 Maaperä

Kuva 3. Karttaote maaperän maalajeista. Maankamara-karttapalvelu/GTK, 2025

Alueen pinta- ja pohjamaalaji on pääosin kartoittamatonta (harvempi poikkiviivoitus). Autopaikkojen korttelialueen pinta- ja pohjamaalaji on hiekkamoreenia (vaalea beige).

3.1.4 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue on rakentumaton. Kaava-alueen ulkopuolelle, Niementien varrelle sijoittuu kolme W.G. Palmqvistin suunnittelemaa virkailijoiden ja työnjohtajien asuintaloa vuosilta 1935-1937. Rakennukset ovat tärkeä osa Niementien sisäsääntötiien näkymiä lähestyttäessä kaupunkia lännestä tehtaan pistoraiteen yli. Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt 2015 –selvityksessä toimihenkilöasunnot on arvioitu maakunnallisesti arvokkaiksi.

Lempääläntien ja Niementien risteysalueeseen sijoittuu uudempaa rakennuskantaa; vuonna 2010 valmistunut palvelutalo ja vuonna 2024 valmistunut kerrostalo.

3.1.5 Arkeologia

Puretun oppilaitoksen tontilla on jäänteitä alueelta puretuista rakennuksista sekä pihan rakenteista.

Kuva 4. Suunnittelualue vuoden 1949 ilmakuvassa. Paikkatietoikkuna/historialliset ilmakuvat, 10.12.2025

Kaavamuutosalueelle on laadittu vuonna 2009 muinaisjäännösinventointi (Mikroliitti Oy). Selvityksen tavoitteena oli tarkistaa kattavasti maastossa ja vanhoilta kartoilta, onko

kaavoitettavalla alueella muinaisjäännöksiä. Alueelta eikä sen lähistöltä ole tunnettu ennestään muinaisjäännöksiä tai löytöpaikkoja. 1600-1700 –luvun karttamateriaalin perusteella alueella ei ole sijainnut taloja tai torppia. 1855 kartalla tutkimusalueen kaakkoisosassa taloja. Alueen länsikolkassa havaittiin metsässä rakennuksen kivijalka. Sitä ei katsottu muinaisjäännökseksi. Muinaisjäännösinventointi on kaavaselostuksen liitteenä.

3.1.6 Maanomistus

Suunnittelualue on kaavaluonnoksen laatimisen aikana UPM Kymmene Oy:n omistuksessa. Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen suunnittelualueen ostamisesta Valkeakosken kaupungille.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Eri kaavatasojen kaavat, olevat selvitykset, aluetta koskevat strategiset suunnitelmat on esitetty kaavaselostuksen liitteenä olevaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

3.2.2 Muut suunnitelmat ja päätökset

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Valkeakosken kaupungin rakennusjärjestyksen 21.9.2020 ja se on tullut voimaan 12.11.2020. Lainsäädännön uudistuksen vuoksi rakennusjärjestyksen päivitystyö on käynnistynyt. Rakennusjärjestyksen hyväksymiskäsittely on kaupunginvaltuustossa 15.12.2025.

4 Asemakaavan suunnittelun vaiheet

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Kaavamuutosalueella on sijainnut rakennuskantaa, joista viimeisimpänä on purettu koulurakennus. Alueelle ei ole ollut toimistorakennusten- ja toimitilarakennusten korttelialueena käyttöä, joten koulun tontti on pysäköintialueita lukuun ottamatta rakentumaton. Valkeakosken kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen ostaa suunnittelualueen ja aluetta ryhdytään kehittämään keskustan palvelurakenteen tarpeiden mukaiseksi. Asemakaavamuutoksella alueelle osoitetaan liikerakennusten korttelialue, joka mahdollistaa myös vähittäiskaupan suuryksikön sijoittamisen

keskustajaamaan. Kaavamääräys mahdollistaa myös päivittäistavarakaupan sijoittamisen liikerakennukseen.

Suunnittelualueen koillis-itäsuunnassa sijaitsee pysäköintialue, joka palvelee mm. Tehtaan kentän tapahtumien asiakasliikennettä. Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan pysäköintialueen laajentaminen sekä huomioidaan riittävin suojaviheraluein alueen viheralueiden säilyminen.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Valkeakosken kaupunginhallitus on tehnyt kokouksessaan 25.10.2025 päätöksen asemakaavan laatimisesta ja käynnistämisestä. Prosessin käsittelyvaiheet on esitetty selostuksen alun tiivistelmäosiossa. Kaavamuutoksen hyväksyy Valkeakosken kaupunginhallitus.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

Osallistuminen, yhteistyö ja kaavaprosessin eteneminen on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Kaavan toteutunut aikataulu ja käsittelyvaiheet on kuvattu selostuksen tiivistelmäosiossa. Kaavaprosessin nähtävilläoloaikoina saapuneet mielipiteet, viranomaislausunnot ja muistutukset sekä niihin laaditut vastineet kirjataan kaava-aineiston liiteasiakirjoihin kuuluvaan palauteraporttiin. Palauteraportti on tämän selostuksen liiteasiakirja ja se täydentyy kaavaprosessin aikana.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

Tavoitteena on osoittaa asemakaavalla kaupallisille toiminnoille korttelialuetta keskustajaamaan tärkeän sisääntuloväylän varrelle. Kaavamuutoksella laajennetaan myös pysäköintialuetta, joka palvelee mm. Tehtaan kentän tapahtumien aikana.

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Lähtökohta-aineistona olevat kaavat on kuvattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet ja tavoitteiden tarkentuminen

Tavoitteet saattavat tarkentua kaavaprosessin aikana. Prosessin edetessä syntyneet tavoitteet pyritään huomioimaan mahdollisimman hyvin asemakaavan kaikkiin

tavoitteisiin ja lähtökohtiin nähden. Prosessin aikana syntyviä tavoitteita saattavat olla esimerkiksi eri osallisten tarpeita palvelevat tavoitteet tai kaava-alueelle laadittavat selvitykset.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Kaavaratkaisuun on päädytty asemakaavalle asetettujen tavoitteiden ja kaava-alueen ominaisuuksien perusteella. Suunnitteluvaiheessa on etsitty lähtökohdat huomioiden parasta suunnitteluratkaisua. Lähtötietojen perusteella arvioidut vaikutukset ovat johtaneet kaavaratkaisuun.

Asemakaava on Keskustan osayleiskaavassa osoitettujen aluevarausten mukainen. Kaavaratkaisulla osoitetaan alueelle keskustaajaman tarpeiden mukaisia toimintoja. Keskustassa on tarvetta osoittaa tila liikerakennusten korttelialueelle, jolla mahdollistetaan mahdolliset tulevat kaupallisten toimintojen yksiköt. Kaavamääräys mahdollistaa myös päivittäistavarakaupan sijoittamisen alueelle. Autopaikkojen korttelialue tuo paikoitustilaa mm. Tehtaan kentän asiakasliikenteelle pelien ja tapahtumien ajaksi.

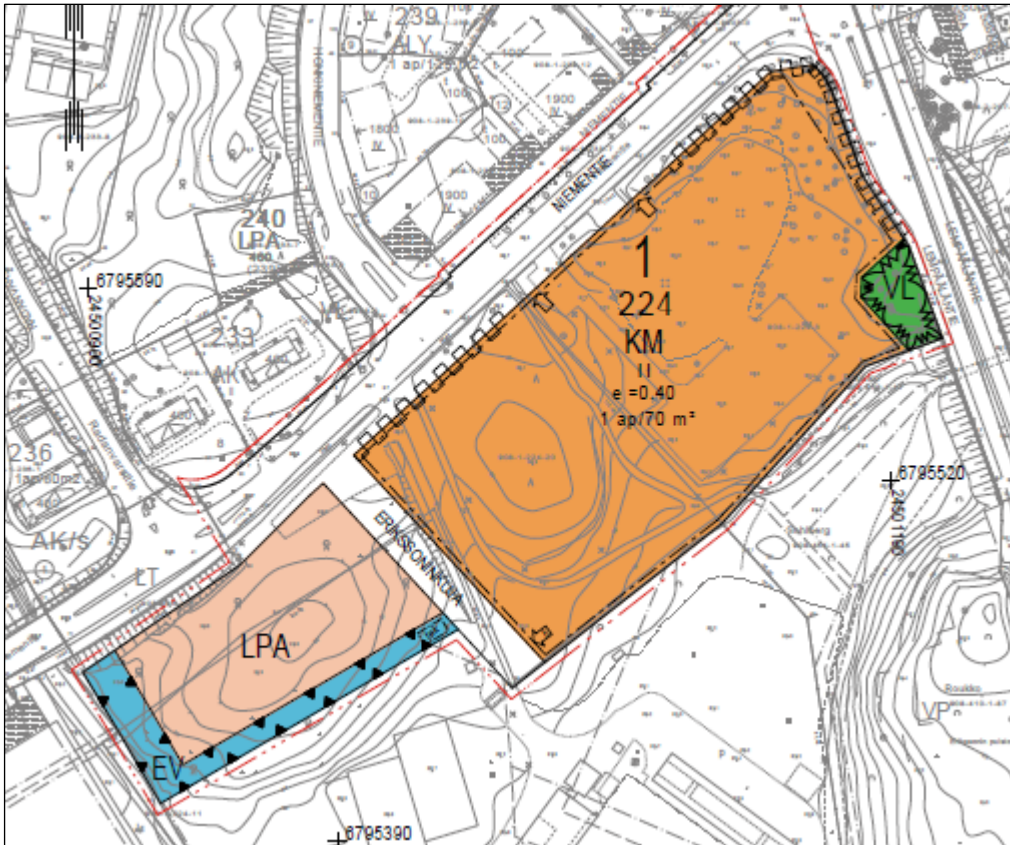
Vaikutuksia on arvioitu osa-alueittain selostuksen kohdassa 5.4.

5 Asemakaavan kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaava-alue muodostuu liikerakennusten korttelialueesta, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Korttelialueelta on osoitettu kaksi ajoneuvoliittymän paikkaa, jotka palvelevat korttelin liikennöintiä. Lempääläntien varrella, Erikssonipuistoon rajautuu lähivirkistysaluetta, jolla sijaitsee Klaus Kaliman teos: Lähtö, sotaan lähteneiden muistomerkki. Tehtaan kentälle johtava katualue on siirtynyt lähemmäksi autopaikkojen korttelialuetta. Suunnittelualueen länsiosassa on laajempi alue autopaikkojen korttelialueelle, jota ympäröi suojaviheralue. Suojaviheralueella on varaus kunnallisteknisille laitteille (tek). Katualueelta on myös liittymä liikerakennusten korttelin huoltoliikenteelle. Niementien katuleveyttä on tulevien toimintojen ja liikennemäärien perusteella levennetty, jotta alueen tuleva liikenne on jäsenneltyä ja sujuvaa.

Kuva 5. Pienennös kaavaluonnoskartasta.

5.1.1 Mitoitus

Kaavan mitoitus on esitetty kohdassa 5.3 - aluevaraukset.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteuttaminen

Asemakaavan suunnittelussa on huomioitu terveellisyys- ja turvallisuuden vaatimukset keskustaajamakorttelissa.

5.3 Aluevaraukset

Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 3,7 hehtaaria, joka muodostuu seuraavasti:

- liikerakennusten korttelialue (KM) n. 2,1 ha
- autopaikkojen korttelialue (LPA) n. 5475 m²
- katualue 8 590 m²
- suojaviheralue n. 1 630 m²
- lähivirkistysalue n. 640 m²

5.4 Kaavan vaikutukset

Olenneiset kaavaratkaisuun vaikuttaneet selvitykset on mainittu kaavaselostuksessa, jotka ovat kaavaselostuksen liitteenä. Kaikkiin kaavaratkaisuun pohjautuviin selvityksiin on pyydettyä mahdollista tutustua.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Suunnittelualueen ulkopuolella Niementien varrella sijaitsee tehtaan toimihenkilöille aikanaan rakennetut paritalot. Uudempaa rakennuskantaa edustaa Niementiellä vuonna 2024 valmistunut kerrostalo sekä Lempääläntien varressa vuonna 2010 valmistunut palvelutalo. Suunnittelualueen eteläosaan rajautuva Tehtaan kentän alue on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (Valtatien ympäristö ja Tehtaan kenttä). Lempääläntien ja Niementien risteysalueen koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Valkeakosken tehtaat ja Tallinmäki).

Uudisrakentamisella on vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Asemakaavamuutoksen myötä alueen rakentamisen laatua ohjataan rakennettuun ympäristöön sopeutuvaksi. Rakennusten julkisivujen laatua ja tyyliä ohjataan asemakaavan yleismääräyksillä.

5.4.2 Yhdyskuntarakenne

Kaavahanke noudattaa Keskustan osayleiskaavan periaatteita. Alueen rakentuminen kaavamuutoksen mukaisesti täydentää ja hyödyntää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Liikerakennuksen korttelialueen osoittaminen kaupungin sisääntuloväylän varrelle täydentää ja elävöittää keskustaajaman palvelurakennetta.

5.4.3 Maisema- ja taajamakuva

Liikerakennusten korttelialueen rakentumisella on vaikutuksia katunäkymään sekä taajamakuvaan. Toiminnot täydentävät keskustaajaman rakennuskantaa. Voimassa oleva asemakaava mahdollistaa alueen rakentumisen tehokkaammin ja vähemmällä ohjauksella. Vireillä olevalla asemakaavalla ohjataan alueen rakentamisen laatua ja määrää, jotta uudet rakennusmassat sijoittuvat taajamakuvaan luontevammin.

5.4.4 Luonto-olosuhteet

Suunnittelualueella sijainneelle koulun tontille on vuosien saatossa kasvanut puustoa ja aluskasvillisuutta, niiltä osin missä ei sijaitse päällystettyjä ajoreittejä tai pysäköintialuetta. Kaavamuutoksella laajennettavan autopaikkojen alue on kivikkoista sekametsää. Alueelle tehdään liito-oravaselvitys ennen ehdotusvaihetta.

Kuva 6. Liikerakennusten korttelialueeseen rajautuvaa maastoa Tehtaan kentän Niementien suuntaan.
11.12.2025

Kuva 7. Autopaikkojen korttelialueeseen rajautuvaa maastoa, taka-alalla UPM Oy:n tehdasrakennus.
21.10.2025

Kuva 8. Autopaikkojen korttelialueeseen rajautuvaa maastoa Niementien suuntaan katsoessa.
21.10.2025

5.4.5 Liikenne

Liikerakennusten korttelialueelle muodostuu korttelialueen huolto- ja lastausliikennettä sekä asiakasliikennettä. Huolto- ja lastausliikenne ohjataan Niementieltä Erikssoninkujalle, jonka eteläosaan on osoitettu huoltoliikenteen liittymä korttelialueelle. Asiakasliikenne ohjautuu liikerakennusten korttelialueelle Niementien varteen osoitetuista liittymistä. Ajoneuvovirtojen sujuvoittamiseksi Niementien katualuetta on levennetty, jotta katualuetta voidaan jäsenellä mm. kääntymiskaistoin. Autopaikkojen korttelialueelle kohdistuu liikennevirtoja pääosin Tehtaan kentän tapahtumien aikaan.

Jalankulun- ja pyöräilyn väyliin on varattu riittävä tila niin Niementien kuin Erikssoninkujan katualueelle. Väylien toteutus tarkentuu asemakaavan voimaantulon jälkeen laadittavissa katusuunnitelmissa.

5.4.6 Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö

Alue ei sisälly maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön.

5.4.7 Ilmasto

Valkeakosken kaupunki on sitoutunut hiilineutraaliksi kunnaksi. Alueen ilmastokestävyyttä on analysoitu ilmastokestävä kaavoitus KILVA-työkalun avulla, jossa on huomioitu sekä ilmastonmuutoksen hillintä, että siihen sopeutuminen. KILVA tuottaa listauksen kaava-alueen vahvuuksista ja heikkouksista.

KILVA-analyysin mukaan kaavahankkeessa tulee kiinnittää erityistä huomiota hiilinielujen ja hiilivarastojen turvaamiseen sekä energiatehokkuuteen.

Suunnittelualueella tulee myös tunnistaa ilmastoriskien ja sään äärevöitymisestä aiheutuvat vaaratekijät (mm. sateisuus, kuumuus).

Kaavamääräyksillä on annettu ohjausta hulevesien käsittelyyn. Korttelialueelle edellytetään hulevesiselvityksen laatimista rakentamisluvan yhteydessä, kun rakennusmassojen ja pihajärjestelyn sijoittaminen on tarkentunut.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Kaavamuutosalue sijoittuu Tervasaaren tehdasalueen läheisyyteen. Alueella tulee huomioida mahdolliset riskitekijät, joten kaavamuutoksesta pyydetään lausunto turvallisuus- ja pelastusviranomaisilta. Alue sijaitsee vilkasliikenteisten tieosuuksien

varrella, joista kantautuu liikennemelua. Korttelialueille osoitetut käyttötarkoitukset eivät kuitenkaan aseta erityisiä vaatimuksia esimerkiksi alueen liikennemelun tasosta tai sen torjumisesta.

5.6 Kaavamerkinnät ja -määräykset

Asemakaavamerkinnät ja -määräykset on osoitettu ja selitetty asemakaavakartassa.

5.7 Nimistö

Asemakaavassa muodostuu uusi kadunnimi: Erikssoninkuja.

6 Asemakaavan toteutus

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavamääräyksissä on ohjattu alueen rakentamista.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Alueen toteuttaminen voidaan aloittaa, kun asemakaava on saanut lainvoiman ja alueelle on laadittu erillinen sitova tonttijako.

6.3 Toteutuksen seuranta

Alueen toteutumista seurataan rakentamisluvan myöntämisen yhteydessä. Seuranta kohdistuu alueen laadukkaaseen toteutumiseen ja kaavamääräysten noudattamiseen.

Valkeakoskella 15.12.2025

Helena Keva
kaavoitusarkkitehti

Erikssoninkulma asemakaavan muutos

Kaava nro 564

kaavaselostuksen liitteet

Liite 1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Liite 2	Pienennös luonnosvaiheen kaavakartasta sekä kaavamerkinnoista ja –määräyksistä
Liite 3	Asemakaavan seurantalomake
Liite 4	Metsä-Tietola arkeologinen inventointi, 2009, Mikroliitti Oy

Valkeakosken kaupunki,
Sääksmäentie 2, 37600 Valkeakoski

15.12.2025

LIITE 1: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

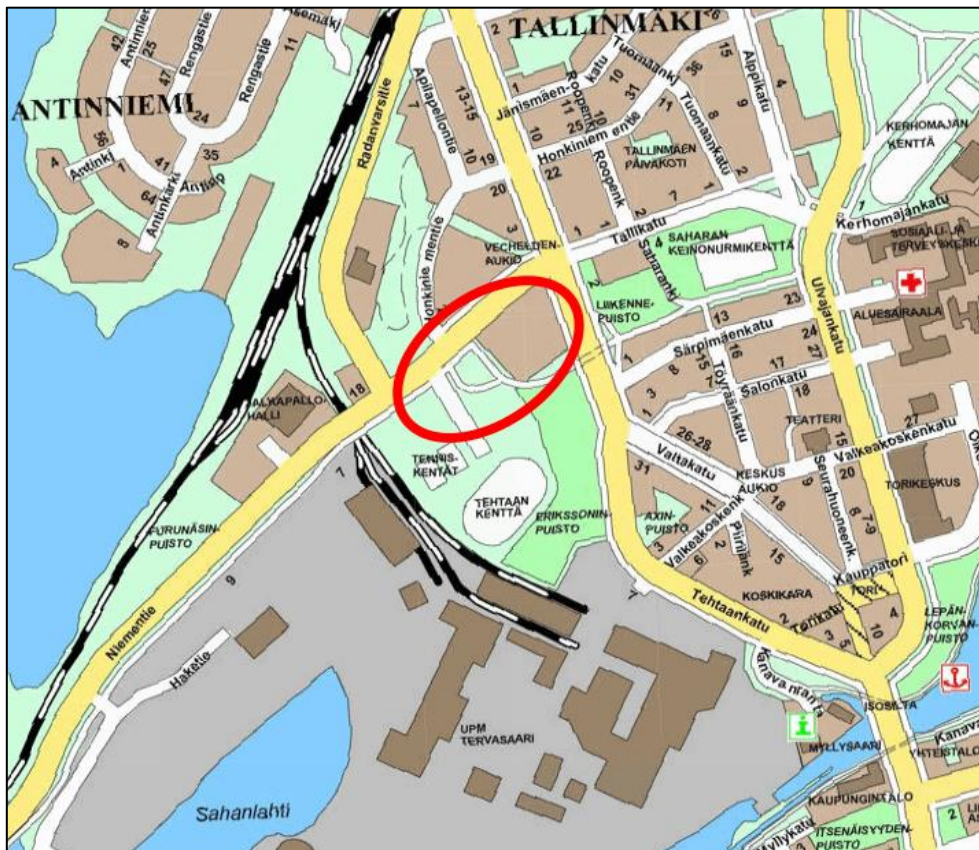

Valkeakoski

Maankäyttöpalvelut

Erikssoninkulma asemakaavan muutos

Kaava nro 564, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Valkeakosken kaupunki
Teollisuustie 12
37600 Valkeakoski
20.10.2025
VLK/1638/10.02.01/2025

1	<i>Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus</i>	1
2	<i>Suunnittelualueen sijainti ja yleiskuvaus</i>	1
3	<i>Mitä ja miksi suunnitellaan – kaavan tavoitteet</i>	2
4	<i>Lähtökohdat suunnittelulle, suunnittelutilanne</i>	3
4.1	Valtakunnalliset maankäyttötavoitteet	3
4.2	Maakuntakaavoitus	3
4.3	Yleiskaavoitus	4
4.4	Asemakaavoitus	5
4.5	Valkeakosken kaupungin kaupunkistrategia	6
4.6	Valkeakosken kaupungin maankäytön kehityskuva	7
5	<i>Vaikutusten arviointi ja vaikutusalue</i>	7
6	<i>Osallisten määrittely</i>	8
7	<i>Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen</i>	9
8	<i>Yhteystiedot</i>	11

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus

Tässä asiakirjassa kerrotaan suunnittelualueen sijainti sekä suunnittelulle asetetut tavoitteet ja lähtötiedot yleispiirteisesti. Lisäksi kerrotaan, miksi kaava laaditaan, mihin kaavoituksella arvioidaan olevan vaikutuksia ja kuinka vaikutuksia arvioidaan, miten asia etenee ja missä vaiheessa ja miten voi osallistua. Lisäksi tässä asiakirjassa kerrotaan, mistä saa tietoa kaavoituksesta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkistetaan ja täydennetään tarvittaessa.

2 Suunnittelualueen sijainti ja yleiskuvaus

Kaavamuutosalue sijaitsee Valkeakosken ydinkeskustan pohjoispuolella. Suunnittelualue koostuu kiinteistöistä 908-1-224-3, 908-1-224-20, 908-1-224-19 sekä 908-1-9901-0. Suunnittelualueen rajausta saattaa muuttua kaavatyön edetessä.

Suunnittelualue sisältää toimistorakennusten korttelialuetta, toimitilarakennusten korttelialuetta sekä autopaikkojen korttelialuetta. Suunnittelualue on rakentumatonta lukuun ottamatta päällystämätöntä pysäköintialuetta autopaikkojen korttelialueella.

Suunnittelualue rajautuu etelässä Erikssonin puistoon ja Tehtaan kentän alueeseen, lännessä teollisuusalueeseen, pohjoisessa Niementien pohjoispuolen asuntokerrostalojen sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeseen ja idässä Lempääläntiehen ja sen toisella puolella sijaitsevaan rakentuneeseen puistoalueeseen.

Suunnittelualue sijaitsee yhden kaupungin pääsisääntuloväylän, Niementien varrella.

Kuva 1: Kuvaan merkittynä suunnittelualueen likimääräinen sijainti. Taustalla ilmakuva.

3 Mitä ja miksi suunnitellaan – kaavan tavoitteet

Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella kaupallisen toiminnan sijoittumista alueelle ja näin hyödyntää sisääntuloväylän näkyvyys ja liikennöinti. Lisäksi tarkastellaan Tehtaan kentän pysäköinnin täsmentymistä.

4 Lähtökohdat suunnittelulle, suunnittelutilanne

4.1 Valtakunnalliset maankäyttötavoitteet

Valtioneuvoston hyväksymät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) muodostavat maankäytön suunnittelun ylimmän tason. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Suunnittelualueelle kohdistuu seuraava Valtakunnallinen alueidenkäyttötavoite:

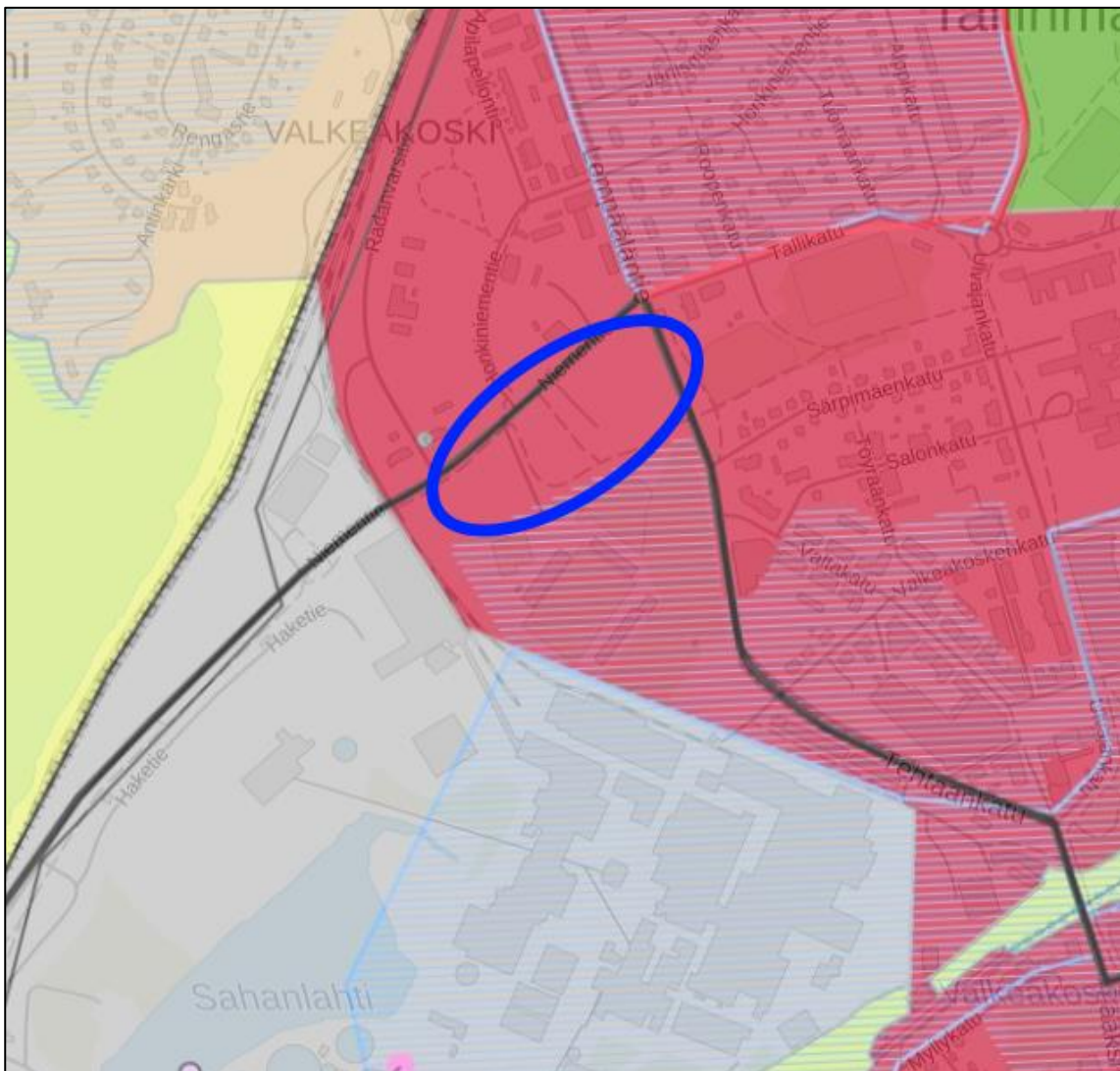
Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen.

- Edistetään hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta ja tuetaan alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.
- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi.
- Luodaan edellytykset resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.

4.2 Maakuntakaavoitus

Maakuntavaltuuston 27.3.2017 hyväksymässä maakuntakaavassa suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta. Lisäksi suunnittelualue sisältyy kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeeseen. Suunnittelualue rajautuu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY), Valkeakosken tehtaajien ja yhdyskunta.

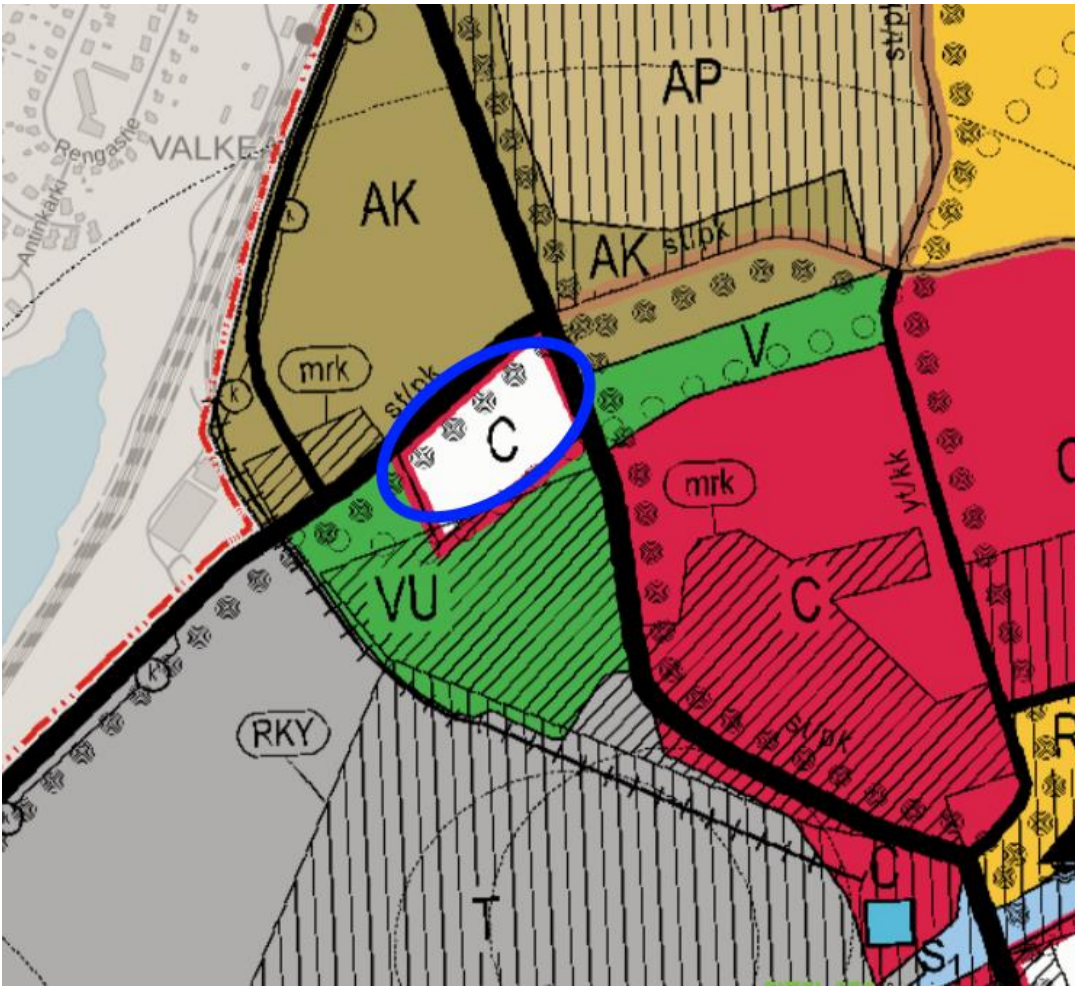

Kuva 2: Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040. Suunnittelualue on merkitty punaisella.

4.3 Yleiskaavoitus

Alueella on voimassa vuonna 2022 hyväksytty ja 2024 lainvoiman saanut Keskustan osayleiskaava, jossa alue on osoitettu uudeksi tai olennaisesti muuttuvaksi keskustatoimintojen alueeksi. Lisäksi alue sijoittuu teollisuuden konsultointivyöhykkeelle.

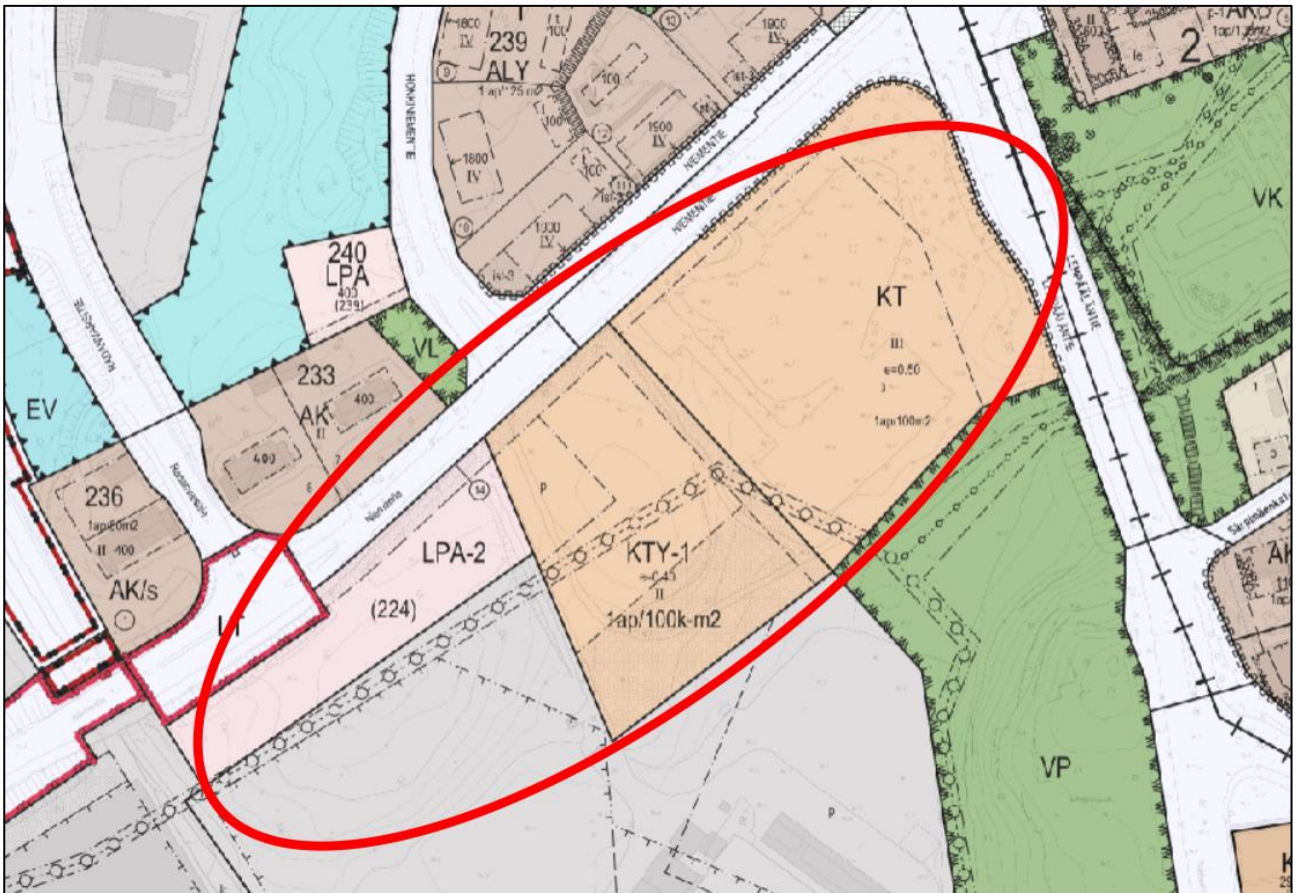

Kuva 4: Ote Keskustan osayleiskaavan kaavakartasta, jossa sinisellä ympyrällä osoitettuna alue, jonka sisälle suunnittelualue sijoittuu.

4.4 Asemakaavoitus

Suunnittelualueutta koskee vuosina 1995 2004 voimaan tulleet asemakaavat, joissa alue on osoitettu toimistorakennusten korttelialueeksi, toimitilarakennusten korttelialueeksi sekä autopaikkojen korttelialueeksi.

Kuva 5: Ote ajantasa-asemakaavasta, jossa suunnittelualue osoitettu punaisella ympyrällä. Kaavarajaus tarkentuu luonnosvaiheessa.

4.5 Valkeakosken kaupungin kaupunkistrategia

Valkeakosken kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 27.6.2022 hyväksynyt Valkeakosken kaupungin kaupunkistrategian. Strategian keskeinen visio on: "Parasta Pirkanmaalla: pienen kaupungin edut, suuren kaupungin mahdollisuudet."

Kaavamuutos toteuttaa seuraavia strategian tavoitteita ja tahtotiloja:

Valkeakoski vetää puoleensa

Valkeakoskelle on helppo tulla, etäisyydet ovat lyhyitä ja liikennöinti sujuvaa. Palvelut ovat helposti saatavilla. Valkeakoskella on toimivat peruspalvelut.

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä

Huomioimme niin uudet kuin jo olemassa olevat yritykset. Kaavoitamme erilaisia tontteja eri tarpeisiin.

Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara

Panostamme tiiviin kaupunkirakenteen muodostamiseen. Kaupunkikuvan viihtyisyys on tärkeä osa kaupunkirakennetta. Kaavoitusprosessissa huomioidaan hiilineutraalin kunnan (HINKU) tavoitteet ja edistämme niiden toteuttamista riittävin kaavamääräyksin.

4.6 Valkeakosken kaupungin maankäytön kehityskuva

Strateginen kehityskuva on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma ja ympäristöohjelma, jonka tarkoituksena on ohjata Valkeakosken maankäytön suuria linjoja ja tukea kaupungin strategisia linjauksia.

Kehityskuvan yksi päätavoitteista on, että luodaan edellytykset Valkeakosken kaupungin hallittuun ja hallittavissa olevaan tasapainoiseen kasvuun sekä eheän ja taloudellisen kaupunkirakenteen kehittämiseen edelleen. Fokusoidaan suunnittelua Valkeakosken keskustaan ja sen lähialueille, panostaen erityisesti tiivistyvään kaupunkirakenteeseen.

5 Vaikutusten arviointi ja vaikutusalue

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset mukaan lukien yhdyskunta-taloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset.

Vaikutusten arviointi tehdään kaavatyön yhteydessä ja se vaikuttaa kaavaratkaisujen sisältöön.

Tämän kaavatyön osalta arvioidaan vaikutukset:

- yhdyskuntarakenteeseen
- kaupallisiin palveluihin
- maisema- ja taajamakuvaan
- asukkaisiin
- liikenteeseen

- yhdyskuntatalouteen
- luonto-olosuhteisiin
- ilmastoon

Vaikutukset arvioidaan vertaamalla olemassa olevaa tilannetta sekä olemassa olevan kaavan sallimaa tilannetta kaavamuutoksella mahdollistettavaan tilanteeseen.

Asemakaavan selostuksessa esitetään johtopäätökset ja tarvittavat tiivistelmät selvityksistä ja arvioidaan keskeisiä vaikutuksia.

6 Osallisten määrittely

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, samoin viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Keskeisinä osallisina tässä kaavoitusprosessissa ovat:

- kaava-alueen maanomistajat ja maan käyttöoikeuden haltijat (rekisteröidyt)
- kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maanomistajat ja maan käyttöoikeuden haltijat (rekisteröidyt)
- Valkeakosken Energia Oy
- Pirkanmaan pelastuslaitos
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Valkeakosken kaupungin asianomaiset hallintokunnat: kunnallistekninen toimi / tekninen lautakunta, maankäyttöpalvelut / rakennus- ja ympäristölautakunta,

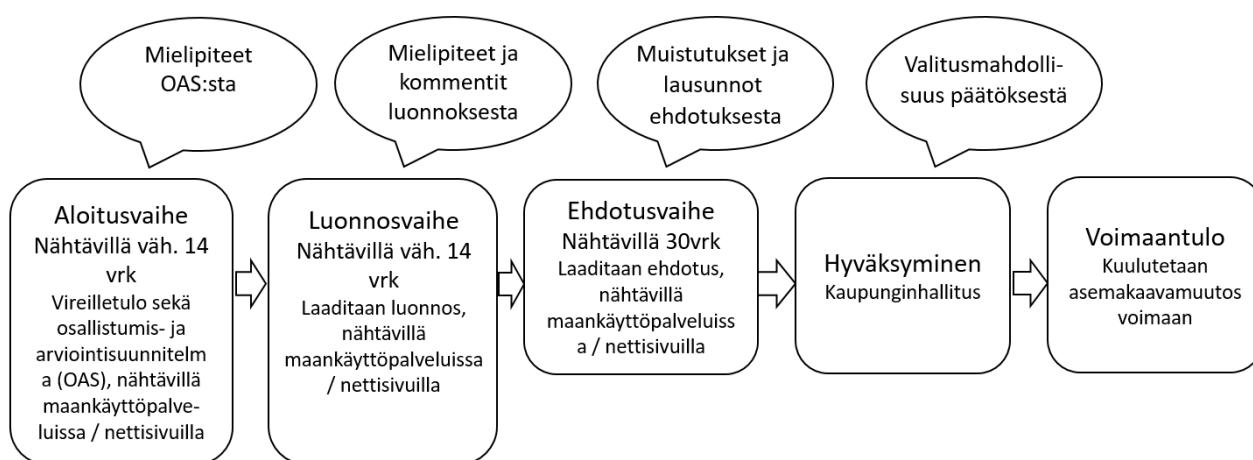
Keskeisiä osallisia tiedotetaan erikseen. Suunnitelmista voidaan keskeisiksi määriteltyjen osallisten lisäksi erikseen tiedottaa myös muita tahoja. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia, ilmaista kaavasta mielipiteensä sekä hakea muutosta valittamalla.

7 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Kaavaprosessin aikana nähtäville kuulutettava aineisto asetetaan nähtäville maankäyttöpalveluiden toimipisteeseen sekä kaupungin Internet-sivuilla osoitteeseen www.valkeakoski.fi (asuminen ja ympäristö/kaavoitus). Nähtäville asettamisesta päättää kaupunginhallitus.

Kuntalaisten sekä muiden osallisten mahdollisuus vaikuttaa:

Kuva 6. Prosessikuvaus kaavan vaiheista ja vaikuttamismahdollisuuksista

Kaavaprosessiin liittyvien nähtävilläolojen aikana saatu palaute käsitellään aina ennen kaavan etenemistä seuraavaan vaiheeseen. Nähtävilläoloaikoina saatuihin mielipiteisiin, muistutuksiin ja lausuntoihin laaditaan vastineet kaavaselostuksen yhteyteen.

Viranomaisilta pyydetään erikseen lausunnot. Muut osalliset voivat osallistua kaavan valmisteluun seuraavalla tavalla:

- 1 Vireilletulo, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Syksy 2025): Kuulutus sanomalehdessä, Internet-sivuilla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Osallistuminen suullisella tai kirjallisella mielipiteellä OAS:n nähtävilläolon (väh. 14 vrk) aikana. Mielipiteet toimitetaan Valkeakosken kaupungin maankäyttöpalveluille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkistetaan ja täydennetään tarvittaessa.
- 2 Kaavaluonnos, valmisteluvaiheen kuuleminen (Kevättalvi 2026): Kuulutus sanomalehdessä, Internet-sivuilla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Osallistuminen suullisella tai kirjallisella mielipiteellä kaavaluonnoksen nähtävilläolon (väh. 15 tai 30 vrk) aikana. Mielipiteet toimitetaan Valkeakosken kaupungin maankäyttöpalveluille. Tarvittaessa järjestetään yleisötilaisuus, mistä tiedotetaan erikseen - mahdollinen myös muissa vaiheissa.

- 3 Kaavaehdotus (Kevät 2026): Kuulutus sanomalehdessä, Internet-sivuilla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Osallistuminen kirjallisella muistutuksella kaavaehdotuksen nähtävilläolon (30 vrk) aikana. Muistutukset toimitetaan Valkeakosken kaupungin maankäyttöpalveluille.

- 4 Asemakaavan hyväksyminen ja lainvoimaisuus (Kesä 2026): Tieto kaupunginhallituksen kokouksesta kaupungin Internet-sivuilla. Päätös ja muutoksenhakuosoitus lähetetään tiedoksi siitä säädetyn mukaisesti.

Kaupunginhallituksen tekemästä kaavan hyväksymispäätöksestä voi jättää valituksen hallinto-oikeuteen valitusosoituksen mukaisesti.

Kun hyväksymispäätös saa lainvoiman, lainvoimaisuudesta kuulutetaan. Ilmoitus kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

8 Yhteystiedot

Lisätietoja kaavoitustoimesta: puhelin 040 335 6104

kaavoitus@valkeakoski.fi, tai etunimi.sukunimi@valkeakoski.fi

www.valkeakoski.fi

osoitteesta: Teollisuustie 12, PL 20, 37601 Valkeakoski

Aineistot nähtävillä kotisivuilla www.valkeakoski.fi

sekä ajanvarauksella osoitteessa Teollisuustie 12, 37601 Valkeakoski

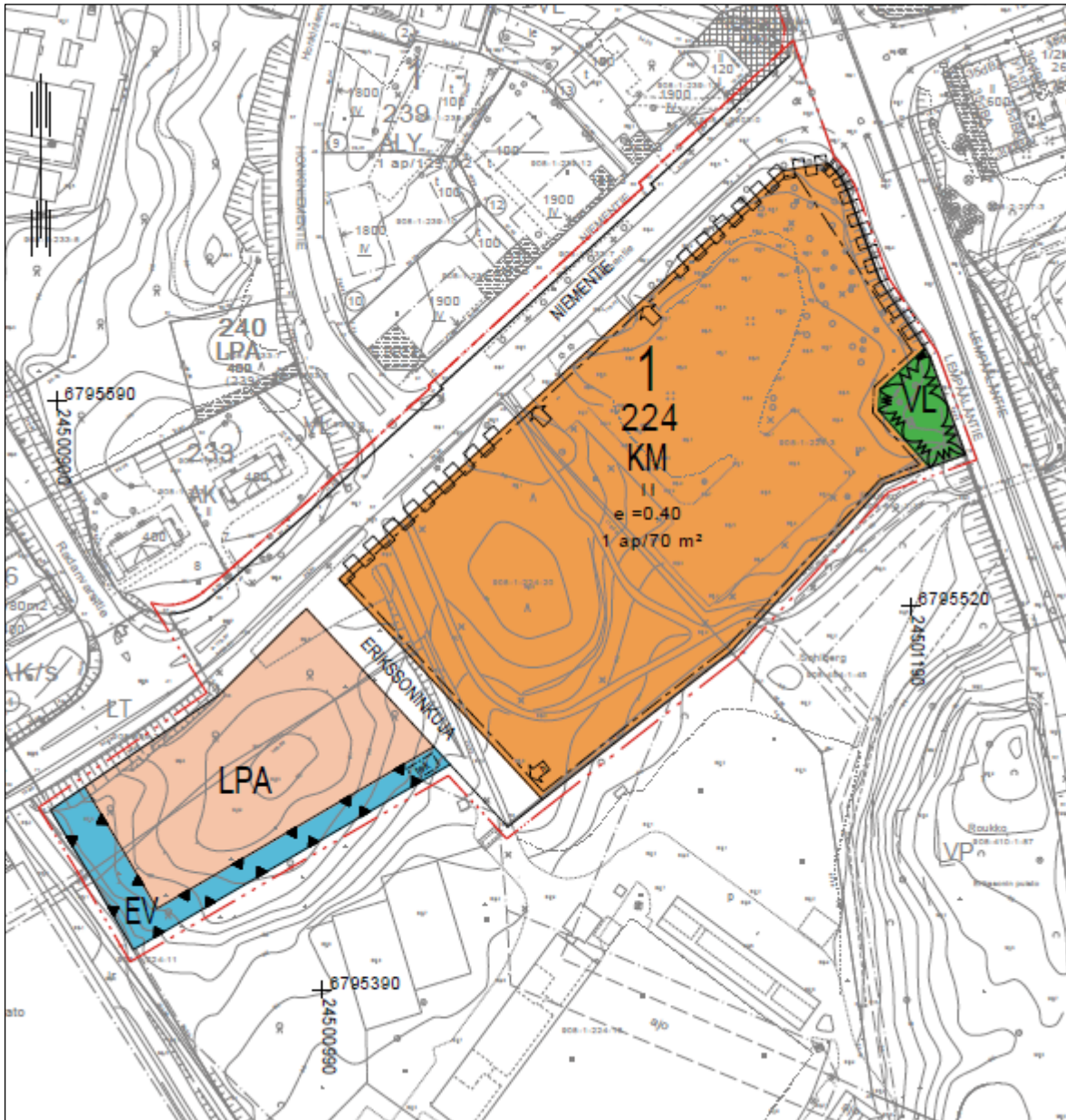
Kuulutukset julkaistaan Valkeakosken Sanomissa, kotisivuilla www.valkeakoski.fi sekä virallisella ilmoitustaululla: Valtakatu 9-11, 4. kerros, 37600 Valkeakoski

Palaute sähköpostitse kaavoitus@valkeakoski.fi ja kirjeitse: Valkeakosken kaupunki/kaavoitus, Teollisuustie 12, 37601 Valkeakoski

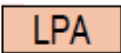
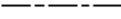
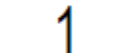
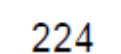
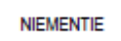
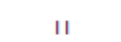
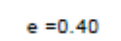
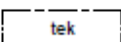
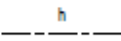
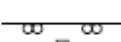
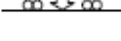
Mahdolliset mielipiteet ja muistutukset tulee jättää nähtävilläoloaikoina.

LIITE 2: Pienennös kaavakartasta

Luonnosvaiheen kaavakartta (ei mittakaavassa)

	Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.
	Lähevirkistysalue.
	Autopaikkojen korttelialue.
	Suojaviheralue.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Osa-alueen raja.
	Kaupungin- tai kunnanosan numero.
	Korttelin numero.
	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/rakennuspaikan pinta-alaan.
	Rakennusala.
	Kunnallisteknisten laitteiden sijoituspaikaksi varattu alue.
	Katu.
	Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.
	Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
	Merkintä osoittaa, kuinka monta kerrosalaneliömetriä kohti on rakennettava yksi autopaikka.
Yleismääräykset	
Tonttien hulevedet tulee viiyyttää tontti- tai korttelialueilla ennen niiden purkamista hulevesijärjestelmään. Hulevesiä tulee viiyyttää kiinteistöillä 1 m²/100 m² läpäisemätöntä pinta-alaa kohden. Viivytyksrakenteiden tulee tyhjentyä 2-12 tunnin kuluessa täyttymisestään ja niissä tulee olla suunniteltu ylivuoto hulevesijärjestelmään. Viivytyksaltaat on varustettava virtaamaa kuristavalla rakenteella. Luvan hakijan tulee esittää kiinteistökohtainen hulevesisuunnitelma uudisrakennusten rakentamislupahakemuksessa	
Korttelialueet autopaikkojen ja kulkureittien ulkopuolella on istutettava ja viimeisteltävä korkeatasoisesti. Olemassa olevaa kasvillisuutta ja puustoa tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää kaava-alueella. Varastot ja jätehuoltoastiat on sijoitettava rakennuksiin tai katoksiin.	
Liikkeiden mainokset on sijoitettava pääsisäänkäyntijulkisivuihin. Mainoksia ei sallita räystäälinjan yläpuolella eikä julkisivun ulkopuolella. Lempääläntielle ja Niementielle näkyvien julkisivujen materiaalin ja värisävyjen tulee soveltua ympäröivään rakennuskantaan. Julkisivu tulee jäsentää aukotuksin.	

Kaavamerkinnot- ja määräykset

Liite 3 Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Valkeakoski	Täyttämispvm	10.12.2025
Kaavan nimi	Erikssoninkulma asemakaavan muutos		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	6.11.2025
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	564
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	3,7000	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	3,7000

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	3,7230	100,62	8357	0,22	-0,0804	-2122
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	2,0894	56,1	8357	0,40	-0,1805	-2122
T yhteensä						
V yhteensä	0,0643	1,7				
R yhteensä						
L yhteensä	1,4060	37,8			0,1001	
E yhteensä	0,1633	4,4				
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	3,7230	100,62	8357	0,22	-0,0804	-2122
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	2,0894	56,1	8357	0,40	-0,1805	-2122
KM	2,0894	100,0	8357	0,40	2,0894	8357
KTY-1					-0,8703	-3481
KT					-1,3996	-6998
T yhteensä						
V yhteensä	0,0643	1,7				
VL	0,0643	100,0				
R yhteensä						
L yhteensä	1,4060	37,8			0,1001	
Kadut	0,8585	61,1				
LPA	0,5475	38,9			0,1001	
E yhteensä	0,1633	4,4				
EV	0,1633	100,0				
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Valkeakoski Keskusta Tehtaankentän ympäristön kaavoitettavan alueen muinaisjäännösinventointi 2009

Timo Jussila

Kustantaja: Valkeakosken kaupunki

Sisältö:

Perustiedot.....	2
Inventointi	3

Kansikuva: Näkymä Tehtaankentän itäpuolen puistosta pohjoiseen

Perustiedot

Alue: Kaavoitettava alue Tehtaankentän urheilukentän ympäristö.

Tarkoitus: Tarkistaa kattavasti maastossa ja vanhoilta kartoilta, onko kaavoitettavalla alueella muinaisjäännöksiä.

Työaika: Kenttätöaika: 12.11.2009.

Kustantaja: Valkeakosken kaupunki.

Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Jussila.

Aiemmat tutkimukset: -

Tulokset: Alueelta eikä sen lähistöltä tunnettu ennestään muinaisjäännöksiä tai löytöpaikkoja. 1600-1700-luvun karttamateriaalin perusteella alueella ei ole sijainnut taloja tai torppia. 1855 kartalla alueen kaakkoisosassa taloja. Alueen länsikolkassa havaittiin metsässä rakennuksen kivijalka. Sitä ei katsottu muinaisjäännökseksi.

Tutkimusalue rajattu punaisella viivalla. Havaittu kivijalka sinisellä ymp.

Inventointi

Inventoinnin maastotyö suoritettiin puolen päivän aikana 12.11.2009. Alueen keskellä on alava koilliseen kurottuva laakso, jonka pohjalla on urheilukenttä katsomoineen. Laakson rinteet ovat jyrkähköt. Alueen koillis- ja länsiosan reunat ovat tasaista maata. Länsiosa, kentän länsipuolella, Tehtaankadun varrella on puistoa. Puiston pohjoispäässä on sijainnut viime sodissa kaatuneiden muistokivi, kumpareelle tasatulla alueella. Nyt kivi sijaitsee alueen eteläpäässä, urheilukentän portin vieressä. Puistoalueella on kivettyjä pengerryksiä ym. Muutoin hoidettua nurmea.

Tehtaankentän itäpuolista puistoa etelään

puiston kivirakenteita aiemman muistomerkkipaikan tuntumassa.

Kentän koillispuolella on rakentamaton ja koskematon metsämaa, kentälle menevän tien lounaispuolella. Tämä alue on hyvin kivikoista länsi- eteläosiltaan louhikkoista. Mäen harjanteen eteläraunalla on kivijalan jäänteet. Paikalla on järeistä kivistä lohkottu rakennuksen perusta. Kivijalka on korkeampi eteläraunalla ja pohjoispuolella tuskin havaittava. Se on pensaikon peitossa. Pohjoisreunalla vieressä suuri kivenlohkare. Kivijalan Eteläpuolella rinteessä pieni, kivetön tasanne. Muutama koekuoppa kivikkoiseen hiekkamoreenimaastoon ei tuonut mitään selvyyttä paikalla olleen rakennuksen funkioon. Kivijalka vaikuttaa jonkin ulkorakennuksen, ladon tms. vajan pohjalta. Käytettävissä ollen vanhan karttamateriaalin perusteella alueella ei ennen 1800-lukua ole ollut rakennuksia tai asutusta. Kivijalka vaikutti suhteellisen nuorelta, 1800-luvun lopun tai 1900 luvun alun rakenteelta. Muinaisjäännös se ei ole.

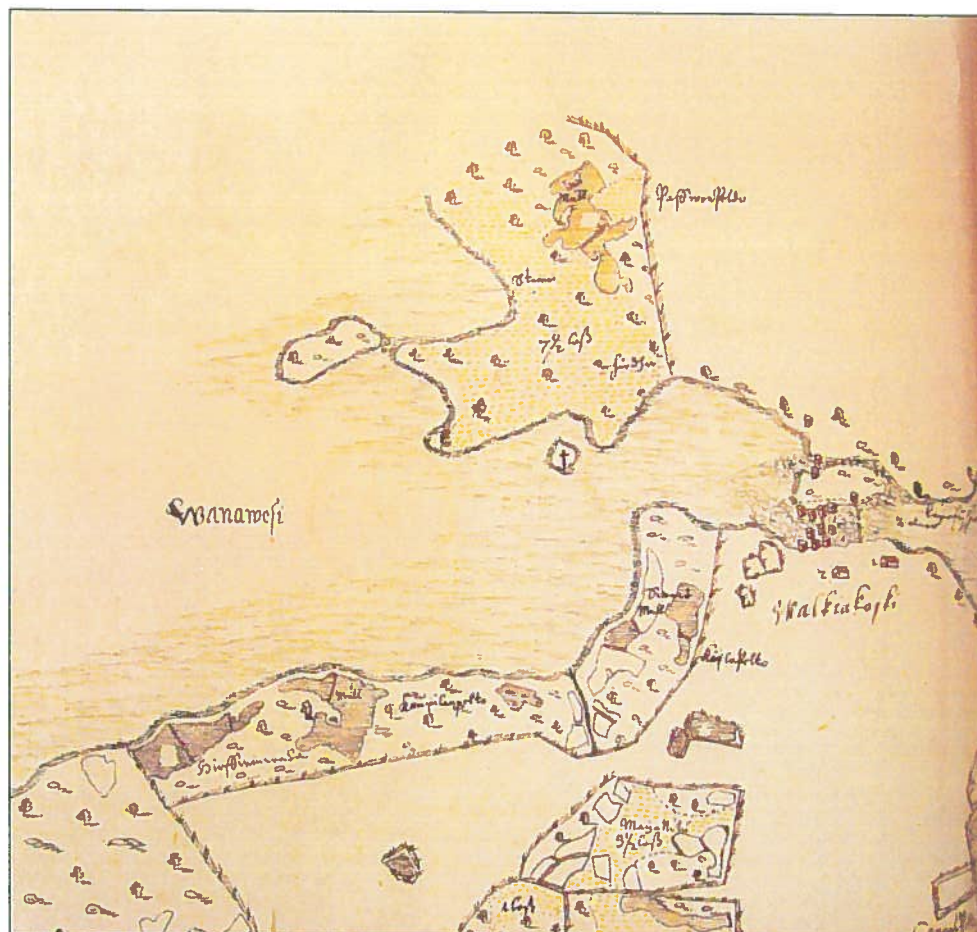
Kivijalka lännestä ja oik. kauempaa kaakosta (vasemmalla takana)

Kivijalan koordin.: x 6795598 y 2501157, p 6799241 | 3340239

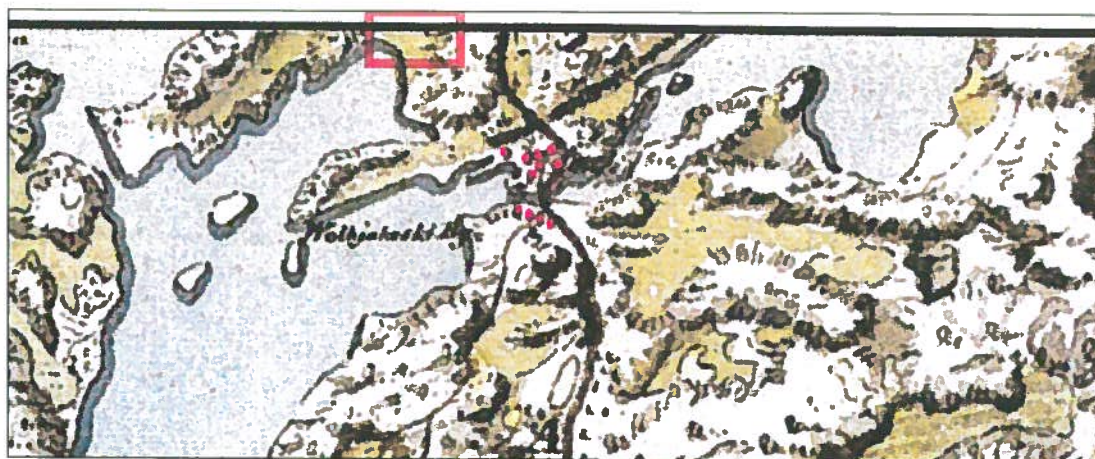
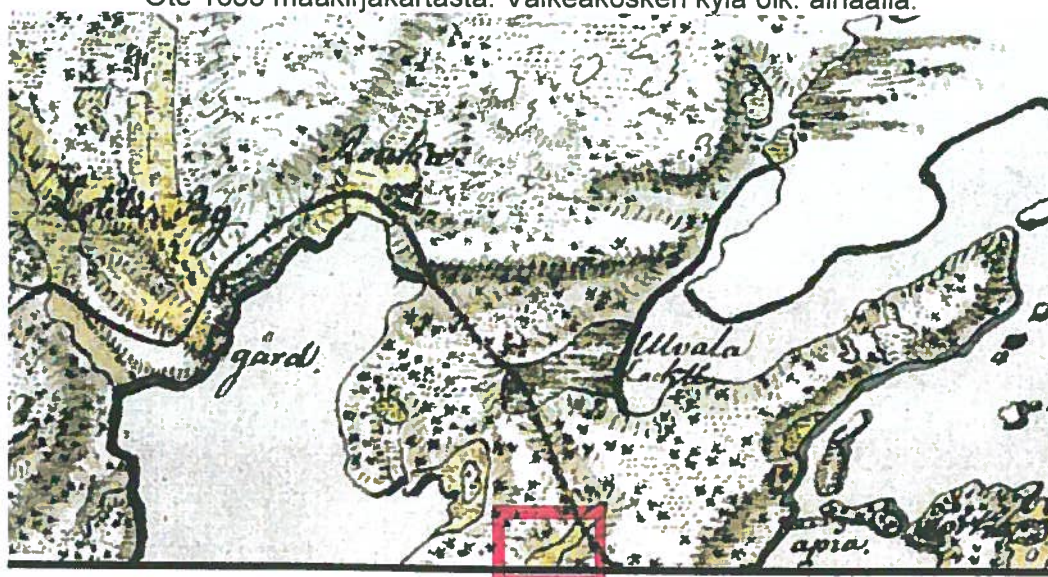

Kivijalka etelästä.

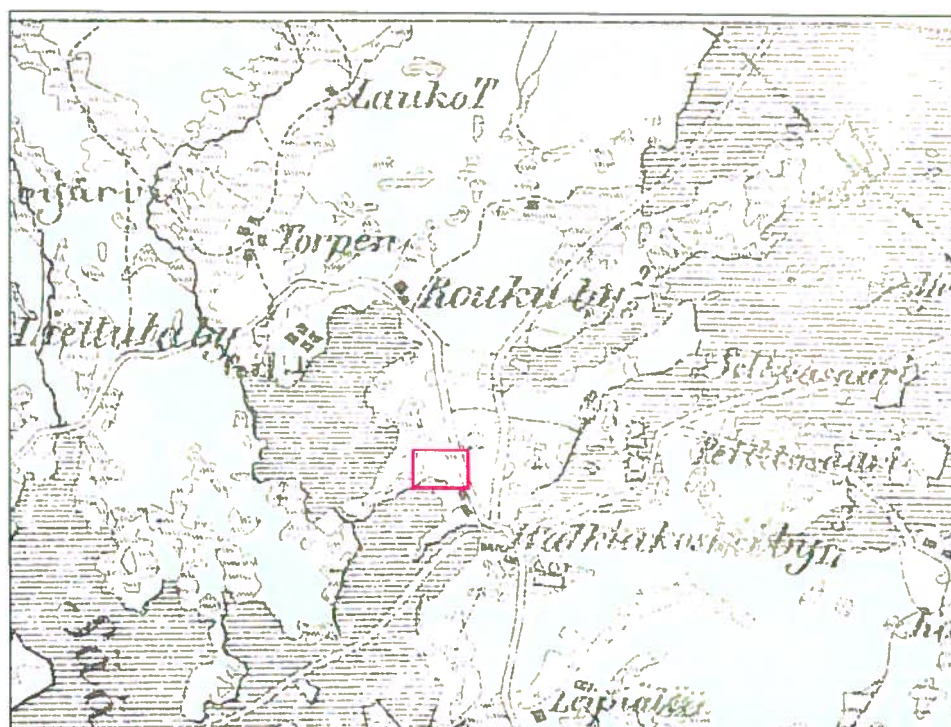
1635 Valkeakosken kylän maakirjakartta ulottuu nyt tutkitun alueen eteläosaan. Alue on ollut tuolloin asumaton. 1700-luvulla alue on ollut Roukon kylän maita, jonka kyläontti sijaitsee n. 1,5 km pohjoiseen (Lähde: Alanen & Lehtinen 2003). 1700-luvun lopun ns. Kuninkaankartan mukaan alue on ollut asumaton. Valkeakosken kylän isojakokartatta (1775, H75 4/1-13) ei ulotu tutkimusalueelle, mutta mitään viitettä asutuksesta kylän rajan tuntumassa ei siinä ole. V. 1855 ns. Kalmbergin kartalla on aivan alueen kaakkoisosaan merkitty kaksi taloa - karkeasti paikannettuna. 1800-luvun lopun Senaatinkartassa (Alanen & Lehtinen 2003, s. 98) puistoalue on rakennettu, samoin alueen pohjoiskärki, länsiosan, tehtaankentän luoteispuolella ollessa rakentamaton, kuten nykyäänkin.

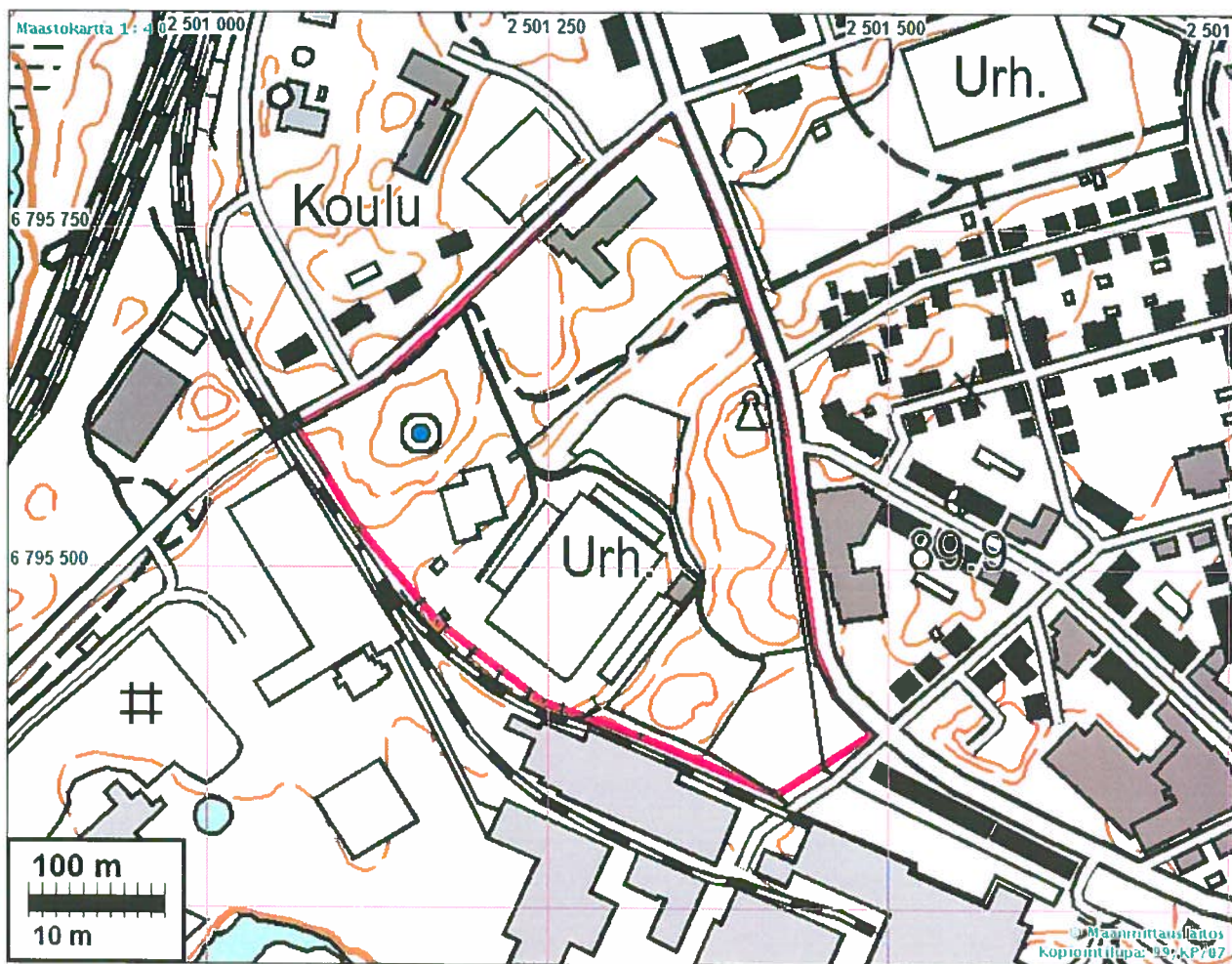

Ote 1635 maakirjakartasta. Valkeakosken kylä oik. alhaalla.

Otteet kuninkaankartoista 235 ja 251. Tutkimusalueen sijainti merkitty päälle punaisella suora-kaiteella. Valkeakosken kylän talot vahvistettu punaisella. Alla ote Kalmbergin 1855 kartasta.

Tutkimusalue rajattu punaisella viivalla. Havaittu kivijalka sinisellä ymp.

Porvoossa 10.2.2010

Timo Jussila

Lähteitä:

Alanen Timo & Lehtinen Jyrki 2003: Sääksmäen vanhat paikannimet ja historialliset kartat Valkeakoskella. Rapola tutkimuksia 5. Museovirasto.